ત્રિપૂરેશ્વરી સ્તવન

બનાવનાર,

ઝવેરીલાલ સંપતરામ મેહેતા.

સુરત.

"ઐદાંઅક્ષ" પ્રેસમા એમ. જે પોષ્ટાલાએ છાપી

સને ૧૮૯૩

૧૩૪૫

સુચના.

સર્વે સદ ગૃહસ્થોને સુચના દાખલ લખી જણાવુ છુ કે આ પોથી મે મારી અલ્પ બુધીએ પણ ફકત શ્રી અંબાની મદદથી રચીને ટુંક મુદતમા તૈયાર કરી છે તેમા થએલી ભુલ ચુક સુધારી તે વાચશો એમ આશા છે દુનીઆમા કહે-નારા ઘણા અને કરનારા થોડા મલે છે વાસ્તે લખવાની જરૂર પડી છે આ શીવાય મારી તરફથી એક સંસ્કૃત પોથી ભગવતી સ્તવનની જેના અંદર યજુર્વેદની ત્રીકાળ સંધ્યા ટી. લઘુ સપ્તશતી તા કુંજીકાસ્તોત્ર વીગેરે વીગેરે ટીકા સહીત મેળવી તઇઆર કરેલું છે તે દેવી ભક્તોને તા બ્રાહ્મણ ગ્રહસ્થોને રાખવા લાયક છે ને તે ઘણું શોર્ટ સાઇઝમા થયેલુ છે કે જેથી ગજવામા રહેવાને હરકત ન પડે તેવું છે તેની કીમત પણ ઘણીજ થોડી રાખવામા આવી છે કારણકે ગરીબ અને ગ્રહસ્થ સરખો લાભ લઇ શકે કીમત ફકત રૂ.-૪-૦ કંપની બહારગામ વાલાને પોષ્ટેજ આનો અરધો પડશે રોકડે પઇશેથી મગાવી લેવી તથા વેલ્યુ પેબલથી મોકલવામા પણ આવશે દસ નકલ સામટી મંગાવનારને એક નકલ પ્રેઝન્ટ આપવામા આવશે.

લી૦ ઝવેરીલાલ મંછતરામ મહેતા

નરસંઇજીની પોલ - વડોદરા

त्रीपुरेश्वरी स्तवन.

શ્રીગણેશામ્બિકાયનમઃ

ગીરીજા સુત છો ગુણનિધીર વક્રતુન્ડ ગણદેવ,
શીશ નમાવી હું વદુ, કાર્ય કરો તતખેવ

વિનતી ધરજો ધ્યાન—એ રાહ.

કરુણા કરજો માય, દયાળુ દેવા, કરો સેવકને સહાય,
વગર વ્યાધે માતા મુજને, જેથી નવ અટકાય—દયાળુ.
ગાતા ગુણ ના મુખથી તારા, હમેશાં રહુપમાવ—દયાળુ.
સુણ માતા, હું બાળક તારો, નમુછુ ચરણની માય—દયાળુ.
પોતાનો જાણીને કૃપા કરીને, લેજો ચરણની માય—દયાળુ.
દાસ તણા દુખ હરવા કાજે, સેવક સામુ ભાળ—દયાળુ.
અધમ ઓધારણ આળસ તજીને, કુર કુટ એરી આવ્ય-દયાળુ.
કરજોડીને કરૂ વીનતી, દે બુધી સથ [illegible]માય—દયાળુ.
ભવસાગર તરવાને કાજે, દેજો સબળ અપાર—દયાળુ.
દાસ ઝવેરીની વીનતી સુણીને, અમી દ્રષ્ટી કરજો માય—દયાળુ.

ફુલકફાર ગદી ખાના હુયે—એ રાહ

જગતના છો તમે માતા, કરો દાસને સુખ શાતા,
કીધા ઝાઝા ભગોના કામ, વગર બુદ્ધીએ મ્હારે હામ.
અલ્પ જ્ઞાની [illegible] નથી લગાર,

તોપણ કામ સ્વીકાર્યુ મે, તુજ કૃપાથી આધાર,
તેપર રાખજો દેવી ખ્યાલ, નમે આ દાસ ઝવેરલાલ

સીંધુ મધે કમળ માહે બ્રહ્મ દેવ પ્રગટયા છે જ્યાય
નાહીને તનયામા સરસ્વતી આ વેળા કરજે તુ સ્હાય
હીન મતી હરનાર માતા તુ, વાણી શુધ કરનારી માય
વચનામૃત સદબુદ્ધિ કેરી, દાતા તુ છે અમે માય
ઝવેરલાલ નમી ચર્ણ તીહ રે, વિનતી કરેછે વારવાર
કાવ્ય કળા કરવાની શક્તિ દેજે મુજને તુ આ વાર

મરાઠી ચાલની સાખી.

જય જય જય જગ જનુની મૈયા, આરાસુરની રાણી
શીશ નમાવી તમ ચર્ણે હુ-દાસ વદુ કલ્યાણી
તારક તુ દેવી વીનવુ તુને જુગલ પાણી
મહિષાસુરને રોળી નાખ્યો, આયુધ ધરી કરમાં,
ચંડ મુન્ડને મારી કીધી, દેવ સકલની સાહે હે જગદંબા
મેર કર મમપર અંબા.

ઘરવર સુભ મતિ આપો રે—એ રાહ

અંબે મા દરશણ આપો રે, આપો રે,
બહુચર મા દુખડા કાપોરે, કાપોરે. અંબે મા૦
નિત નિત તમહું ધ્યાન ધરૂછુ, દાસ તણો દાસ થાપોરે—અંબેમા૦

પ્રણમુરે પ્રણમુરે હું અંબા તું,
ઓ દયાળુ કર સાહે મુનેરે હા મૈયા તું
મુજ મનની ઉમેદ છે પુજવા પારોરે,
વિનતી કરે દીન સેવક તારોરે,
કર ગ્રહિને અંબા મુને તારા પ્રણમુરે

આદ્ય દરશનુ દોની દયાળ ત્રિપુરા મ માયા
નમે નાગરન ઉતમ બાળ શંકાદી રાયા
પુજુ અંબાની પાવડીરે સેવુ સનખન પુરી માતરે
મેહર કરો મુજ માવડીરે, મુસ્તક મુકોની હાથ--ત્રીપુરા
ધ્યાન માન શુરે સમજુ નહીંરે, નથી તેનું કાઇ કામરે
ભજનાનંદ માહે રહીને, રટવુ નિત તમ નામ-ત્રીપુરા
શકિત વિના સીધી નથીરે, અન્ય એક પ્રકારરે
નિર વલોવી જુઓ મથાને, માખણ નાવે લગાર—ત્રીપુરા
અમર ઇંદ્ર જોગીંદ્ર મુનીંદ્ર, રટણ કરે દીનરાતરે,
જુગ જીણ અન્ય નહી અવનીમા. ધન્ય ધન્ય મોરી માત -ત્રીપુરા,
તું ભવતારણ અધમ ઓધારણ, કર મુજ શીરપર થાપોરે,
દિન સેવક સૌ નમે તમ ચર્ણે, અપના ભગિત આપો—ત્રીપુરા
નાવે આહત આપદારે, પુનર જન્મ કે મર્ણરે
ઝવેરલાલ કહે રહેવુ સદા બાળા. બહુચરીને શર્ણ—ત્રીપુરા

રાગ મહાડ

જય ત્રિશુલાધારી પરમ કૃપાળી, ભોળી ભવાની માત
ગુણ પાવાવાળી રે મહાકાળીબહુચર બાળી —ભોળી ભવાની માત

પારે તારે આવીને રે લળી લળી લાગુ પાય,
કૃપા કરો મુજ માવડી તો, દોષ તે દુરજ થાયરે
જય અધમ ઓધારણી દુખ નિવારની, શત્રુ સંહારણી—ભોળી૦
આરાસુરી અલબેલી અંબા છબીલી મોરી માત
નિરખતા છબી ન્યારી તારી, દીસે અકળ અનંતરે
જય કર શીર ધરની, ઉજ્વલ બરની, ભવ ભય હરણી—ભોળી૦
બાઈ ઉજ્વલ બરણું અંગ તારૂ, જોતા થાય ઉમંગ,
શ્રાવણ માસમા રંગ આવે ત્યારે ઊડે ચાચરમાં રંગે,
જય મંગળ કરણી, ઉજ્વલ બરણી, મમ કષ્ટ હરણી—ભોળી૦
શક્તિ તારી સર્વમા મા નહિ કંઈ હાલો દામ,
વિશ્વામ્ભરી વરદાઈની છો, સુખ તણું નિશ્રામરે,
જય અલબેલી અંબા કર કંકણ લંબા, ધન્ય જગદંબા—ભોળી૦
નારદનૃત્ય ધરી કર વીણા ગુણ તમારા ગાત,
ઝવેરલાલ નમી તમ ચર્ણે તવ ભક્તી નિત્ય ચહાતરે
જય સુવાળ રાણી, વેદ વખાણી, દીન દાસ —ણી—ભોળી૦

ખુશીશે કાટ લે દીલદાર અરજન—એ રાગ.

ચરન તુમ આપોરે હો માતા અંબા,
હો શરણ સુખ પાપોરે હો માતા અંબા
અધમ આધારણી આઈ કહાવો
કીરતી જગ છાઈ રે હો માતા અંબા—ચરણ તુમ

આસા ગોડી

લેજે વિનતી સ્વિકારી, અલબેલી મૈયા વિનતી લેજે સ્વિકારી
દયાળુ દેવી લેજે વિનતી સ્વિકારી,
ત્રીગુણાત્મક વ્યાપક સૌ સત્તા તેથી લ્યો મુને ઊગારી—અલબેલી
હરનીશ ઊરમા ચાહુ મા તુજને, માગુ હુ મેહર તમારી- અલબેલી
કલ્પ વૃક્ષ મા કરૂણાકારી, તુહી શૈલ કુમારી અલબેલી
શીશ નમાવી તમ ચરણે હુ કરૂ છુ અરજ વારી વારી—અલબેલી
આ વિનતી ઝવેરીની શ્રવણુ કરીને,આફતે આવજેધારી—અલબેલી

વિનતી ધરજો ધ્યાન

જગત જનુની માતા આધ આરાસુરી જગત જનુની માતા
વિશ્વામ્ભરી વરદાયની છો, સુખ તણા શાતા—આઈ આરાસુરી
કરગ્રહિને મૈયા માહારા પુરો મનની આશા આઈ આરાસુરી
ભુલ્યો માયામા ગુણ ગાવાના, ભુલ્યો ભજવી અવિનાશા—આઈ
ઝવેરી કહે માજી કરશો સાહે, જેથી આ સિંધુ તરાના—આઈ૦

આવો બેની ગીત ગાઈએ પ્રીતેરે

આરાસુરી માત ભોળી ભવાનીરે, દેવી જગત વીષે નથી છાની
મા-કારતગે કરૂણા કીજે રે,
દીનદાસને દરશણ દીજેરે,
દીલ વ્યાકુળે મ મત્ર બીજે—આરાસુરી માત
મા-માર્ગ શીરે ધર ખાવા ધાયેરે
મુજ દેહ હમેશ સુકાયે રે
દખ દાવાનળ ક્યમગ સહવાયેરે—આરાસુરી માત

મા-પોષે પ્રગટી તુજ પ્રીતરે,
તુજ દરશણ ચાહુ હું ચીતરે,
મઇઆ તરછોડો નહીરે ખચીત—આરાસુરી મા૰ ૧
મા-માઘે મન તલસે છે રે,
તુજ દરશણથી દુખ ટલસેરે
આશા રૂપી મહા વન ફળસે—આરાસુરી માત
મા-ફાગણે ફુલી હોલીરે
માતા કરના વિષે રૂડી ચોળીરે
ચુંદડી કેસરમા જેમ બોળી—આરાસુરી માત
મા ચૈત્રે ચિત ચીતાયે રે
માને મળવાને મન અકળાયેરે
વિરહે પ્રબળ જ્વાળા પ્રગટાયે—આરાસુરી માત
મા વઇશાકે વા વટોળરે,
મુજ જીવ ચડે ચગડાળરે,
દરશણ વિના પડે ચીત ઘોળે—આરાસુરી માતા
મા-જેષ્ટે જનુની જાણીરે,
જેમ જળ વીના તરસે પ્રાણીરે,
નલ સુતમ વિના હુએ એધાણી—આરાસુરી માતા
મા-અષાડે આનદ આપો રે,
એડો વિશ્વાસે દુખડા કાપોરે,
દાસનો દાસ કરી મુને સ્થાપો—આરાસુરી માતા
શ્રાવણના શુભ દીન આવેરે
તુજ ભગતોને સુખ ઊપજાવેરે
જુગ નાગરનો પારે આવે—આરાસુરી માતા

મા-ભાદરવો ભરપુરરે
શ ગ વળતા થાય દુખ પુરરે,
મા-નહી થાશો સેવકપર કૂર—આરાસુરી માતા
મા-આસોએ અબાયર
ઘરઘર મ ગળ વરતાયરે
ગરબે ફરી સૌ ગુણ તારા ગાયે—આરાસુરી માતા

શોરઠની ગઝલ

કર મેહર તું અબીકા દીન દાસ ગરીબ નિવાજને
શુ સત્ય તારૂં વર્ણવુ, ભગ્તોના કીધા કાજ તે
ભવ સિંધુ મધે બેડોહુ તારો તેમાથી મા મુજને—કર૦
માર્યો મહિષાસુરને રાનમા, માર્યો સુભદૈત્ય વેનનમા
અતે પહોચાડયા સ્વર્ગમા એવી તુ ભોળી માતજે—કર૦
આઈ આવ્યા વિઘ્ન નિવારોને બગડેલા કાર્ય સુધારો
વિનતી ઝવેરીની સુણીને મુકનો બેડો તારોને કર૦

ગોપીચંદ લડકાનો રાગ

અ બીકા માતા સાહે કરોની રે તાગ દામની
હુ અપરાધી પામર પ્રાણી, આવ્યોછુ તમ દ્વાર
દયા ગણો સેવક જનપર દીન તણા દાતારરે—અબીકા૦
શકિત તાહારી સર્વમા મા નહીં કંઇ હાથો ગાન,
વિશ્વામ્ભરી વરદાયનીછો સુખ તણા વિશ્રામરે—અ બીકા૦
કરૂ વિનતી એટલી જે પુરો મનની આશ,
ઝવેર બાલ દેહે જગત જનુની, જળહળ જોત પ્રકાશરે—અ૦

એક ચતર નાર

દેવી અંબીકા માત, જગ વિષે વિખ્યાત, પુજુ વીધીની સાથ
નમુ જોડી બે હાથ, રાખો ચર્ણની પાસ, આવ્યે શર્ણ તીહારે-દેવી૦

છોડુ કામને ક્રોધ, છોડુ મદને લોભ, છોડુ માયાને જાલ,
નમુ તને ત્રીકાલ, કુડી ફરશુ મારી, નવ જોશો એ ગાડી-દેવી૦

હોરી

જય અંબે આરાસુરવાળી, નમુ તને બહુચર બરવાળી
મહા માયા માહેશ્વરી મૈયા, સુરત મંગળ કારી
મહીષાસુરનુ મરદન કીધુ, તુજ બલ ને બલી હારી જય જય
બહુચરબાલી. જય અંબે આરાસુરવાળી
અનુભવ વાણી વેદ વખાણી રાનમતપુરની રાણી,
તુ બ્રહ્માણી તુ રુદ્રાણી તુથી અવર ન જાણી જય આરાસુર વાણી
અવર ન રાચુ, તુજને જાચુ, અજ્ઞાત રૂપ તમારૂ— જય અંબે
સુરીનર મુનીવર મન નજાણે શુ ગણુ કે મારૂ, અંબે તુજ નામ કે
કર જોડી હું કરૂણાનીધી, તુજ ચર્ણામૃત ચાખે (જય અંબે૦
તુજ કૃપાથી ચ તો રને, દાસ ઝવેરના રાખે જે કાઇ સ્વાદ ભગિ
ના ચાખે જય અંબે૦

ગરશીયા

માત આજ મારી અરજ ગજે તુ સ્વિકારી, અર્જ લેજે તુ સ્વિકારી
દોષ કોપથી લજે ઉગારી હો, માત૦

આઇ જુવો તે દામના સામુ,
કરજોડીને શીશ હુ નામુ
તમ ચર્ણુની સેવા હુ પામુ — હો માત૦
ચર્ણુ સ્પર્શ થવાનુ મન મુજ
ચાકર અતી હોકર મારે તુજ
નત મન રાચે પરે ન કાઇ ગુજ-હો માત૦
દયા નીધી દયા મન આણી,
દીન જાણી નરો મેયા પાણી
વદુ વાણી ચુવાગની ગણી હો માત૦
વિધી વેદ ચાર પ્રવણ કરાવે
વિષ્ણુ વાસળીના નાદથી ગાઆવે
શ કરડા કડ મરૂ બજાવે હો માત૦
તારી શોભાનુ વર્ણન નથી થાતુ
અલ્પ બુધીથી મુખે ન કહેવાનુ
અન્ય રૂપમા મા હેત સમાતુ હો માત૦
અકળ કળા તારી ન કળાએ
નીગમતો જ્યાર નેતી થાયે
મુજથી કેમ કરી ગુણ તુજ ગવાએ હો માત૦
મેતો સાયો અ મા તારો છેડો
આવ્યા સકટ માણી ફેડો,
ઝવેરદાસન વારે તમે તેડા હો માત૦
મુ આદ્ય શકિત તુને જોડી હાથ,
હુ કરગરી હુ આરાસુરી માત
છે હુ વસાકાદીની હો રાથ
દણુ સમે કરજે મા તુ મુને સ્હાય

હો ભુદેવ કરીજો સેવ

આગધ્યુ અબે માત હુતો બોળી ભગવતી
તવ કૃપાથી થાય સર્વ સુખ સંપતી,—આદ્યા'
સકલ વિશ્વ સૃજ્યુ એણે રચના ખુબ અતી,
અમર અાદ્ય સાંથી છે, ત્રીભુવન પતી—આગધ્યુ
રૂદ્રાદી ભજે અાદ્યને જોઓ માત્ર સમતી
આધાર વ્યાપક સર્વમા વદે વદને શ્રુતી—આગધ્યુ
અઘ ઓઘ દલે પળમા રહે રોગ નહી રતી
જીવન મુક્ત કરે થાઓ શરણી સુભ મતી આગધ્યુ
મા મહેરથી ભીગાર્યા શીઘ્ર થઇ સદ ગતી
દીન જવરને શરણુ લેજો એટલી વીનતી આરાધ્યુ

ભરથરી અથવા સેદર દુખ શું—એ રાગ

જુઓની જગતના સામુ મા જાણી જસ લેવા
ધર્મ તણુ રક્ષણ કરી દુષ્ટને દંડ દેવા જુઓની
આદ્યાને અમેમા આરાસુરી બહુચર બનશાંતી
ત્રીપુરેશ્વરી તુળજારે મા શ્યામા મહાકાળી જુઓ
લક્ષમી લલીતારે મા બોળી ભુવનેશ્વરી
હીંગળાજને હરસીદ્ધ વાળી વાગેશ્વરી જુઓ
બ્રહ્મ પુત્રી ભ્રામરીરે મા ભગવતી બ્રહ્માણી
માતંગીને બગલારે મા રાખલ છે રૂદ્રાણી જુઓની
માઈરે મા મુન્ડા માત છે અનુરાધા અષ્ટભુજા
નંદા આનંદા નારાયણી ભગવતી દુર્ગા જુઓની

કુમારીકા ત્યા પની રેહામા દેવી પરમેશ્વરી
આદ્ય અન્ન પુર્ણાને વિજયા અ દ્ય વિશ્વેશ્વરિ જુઓ
સિદ્ધ હાને ચક્ર ચટારે ઊમયા આશા પુરી,
આધ આવીને આપનો પારારે દૃતી ઠગીની અસુનો જુઓ
સુખ પામે સઊ જનને ધમમા ચાતટરે
ભાવે ભક્તિ તમારીરે ભુતળ સર્વ કરે, જુઓની
એ અર્જ માડી ઊંમા ધરા બ્યારા સુરની હોરાય
વિનતી ઝવેરી ની સુણીને કૃપાકરજે હામાય જુઓની

ભાવે ભજો ભાઈ બહુવરા આણી અ નરમા ભાવ ભાવે
નિસદીન નામરટણકરોરે રમગેઆં ત્રીગુર.૪
અ' જન્મ મરણના જોખમની ઠનીનાની કમાઈ ભાવે
યમ ફીકર ભપ પુર થશેરે જનુની જસગાઈ
અતમએ લેજો ઊગરીને ઝવેરનો કર સાહી ભાવે
ભુલચુક મુજથી થઈ હશેરે માગુ મારી આવાગ
આરેથી અહીંથી પુરી કર વાચો સુધારી નિરધાર ભાવે.

વૈદ્યસિદ્ધુ

આ ગ્રંથ પાસે રાખવા લાયક છે. નાના નાજુક કદમા કાગલ સારા પુઠું પાકુ ને જેની અંદર અનુભવીક ઓષધો લખવામા આવ્યા છે વનસ્પતિનો ક્રોસ તથા મારણ સોવન કીધી ગુટીકા ચુર્ણ રસ પાકા ઉકાળા. સ્ત્રી રોગ તથા ખદફેલીથી થતા રોગોનો અક્સીર ઉપાય રતુના રતુન જલાબ વગેરે તમામ ઓષધો ગુજરાતીમા લખ્યા છે એ સંબંધે અગાઉ હેન્ડબીલ કાઢવામા આવ્યા હતા પણ તેના કરતાં કીમત ઘણી ઘટાડી છે કીમત અગાઉથી રૂ૧-૦-૦ કંપની ટપાલ ખરચ જુદું. પાછળથી રૂ૧-૪-૦ કંપની ટપાલ ખરચ જુદું આ ગ્રંથ ઘણો ઉપયોગી છે. દેસી ભાઈઓએ ઉત્તેજન આપવા યોગ્ય ધારૂ છુ.

અમારા તરફથી ઘણા અનુભવી ઓષધો તૈયાર છે.

ધાતુપુષ્ટની ગોળીઓ જેનાથી મુત્રકચ્છ તથા પરમીયા, ધાતુ તવાઈ જવુ ઈત્યાદી રોગ સાર કરી પુષ્ટીને આપી એવા છે કીમત ગોળી ચૌદની કીમત રૂ૧-૦-૦ કંપનીનો ટપાલ ખરચ જુદુ પડશે,

નેત્ર અંજન સુરનો કાળો તથા લીલો તથા લાલ તથા અંજનનુ પાણી

શીશી એકની કીમત રૂ૦-૮-૦ આઠઆના આ ઉપયી દવાઓથી વાખત આખનું ગળવું ઝાંખ છારી વીગેરે ઘણા દરદો મટ્યા થા છે.